

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 09.03.1976, sp. zn. 6 Tz 3/76, ECLI:CZ:NS:1976:6.TZ.3.1976.1

Číslo: 49/1976

Právní věta: I. Při stanovení poloviny vykonané části trestu zákazu činnosti pro potřebu rozhodnutí o podmíněném upuštění o výkonu zbytku tohoto trestu se postupně uložené a dosud nevykonané tresty zákazu činnosti (za předpokladu, že jde o zákaz téže činnosti) sčítají.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 09.03.1976

Spisová značka: 6 Tz 3/76

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 64 odst. 1

§ 148 odst. 1 písm. b

§ 149 odst. 1 písm. b

§ 201 141/1961 Sb. § 61 odst. 3

§ 268 odst. 2

§ 269 odst. 2

§ 270 odst. 1

§ 64 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1976 sb. rozh.

I. Při stanovení poloviny vykonané části trestu zákazu činnosti pro potřebu rozhodnutí o podmíněném upuštění o výkonu zbytku tohoto trestu se postupně uložené a dosud nevykonané tresty zákazu činnosti (za předpokladu, že jde o zákaz téže činnosti) sčítají.

II. Bylo-li rozhodnuto, že se vykoná zbytek trestu zákazu činnosti, od jehož výkonu bylo podmíněně upuštěno, je opětovné upuštění od výkonu zbytku tohoto trestu vyloučeno. To platí i tehdy, jestliže k tomuto zbytku zákazu činnosti přibude další zákaz činnosti stejného obsahu, od jehož výkonu dosud nebylo podmíněně upuštěno.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 9. 3. 1976 sp. zn. [6 Tz 3/76.](#))

Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Brně ze dne 26. 8. 1975 sp. zn. 10 To 320/75, jímž bylo podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušeno usnesení okresního soudu v Prostějově ze dne 24. 7. 1975 sp. zn. 1 Ta 326/73, kterým byla zamítnuta žádost Z. S. o podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, a stížnost obviněného zamítl jako podanou osobou, která se stížnosti vzdala.

Z odůvodnění:

Usnesením okresního soudu v Prostějově ze dne 24. 7. 1975 sp. zn. 1 Ta 326/73 byla zamítnuta žádost obviněného Z. S. o podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti záležejícího v zákazu řízení motorových vozidel, který mu byl uložen na dobu tří roků pravomocným rozsudkem téhož okresního soudu ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73.

Krajský soud v Brně ke stížnosti obviněného usnesením ze dne 26. 8. 1975 sp. zn. 10 To 320/75 podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil napadené usnesení okresního soudu v Prostějově ze dne 24. 7. 1975 a tomuto okresnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Obě tato rozhodnutí soudů obou stupňů napadl ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. ministr spravedlnosti ČSR stížností pro porušení zákona. V ní vytýká krajskému soudu, že nepostupoval podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř., když stížnost proti usnesení okresního soudu byla podána obviněným jako osobou, která již předtím se tohoto opravného prostředku výslovně vzdala (tj. po vyhlášení usnesení, při kterém byl obviněný přítomen). Okresnímu soudu pak vytýká, že se nezabýval primérní otázkou, zda totiž v době rozhodování o žádosti obviněného byla splněna podmínka uvedená v § 61 odst. 3 tr. ř., to je, zda byla vůbec vykonána polovice trestu zákazu činnosti. Poukazuje totiž na to, že vedle tohoto trestu zákazu činnosti. Poukazuje totiž na to, že vedle tohoto trestu zákazu činnosti uloženého obviněnému rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73 v trvání tří roků měl obviněný vykonat zbytek trestu zákazu činnosti, který mu byl uložen rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 17. 12. 1971 sp. zn. 3 Ta 469/71 v trvání jednoho roku; ohledně posléze uvedeného trestu bylo sice rovněž dříve vysloveno (§ 64 odst. 3 tr. ř.), že od výkonu jeho zbytku se podmíněně upouští, avšak potom bylo pravomocně rozhodnuto (§ 64 odst. 1 věta za středníkem tr. zák.), že se zbytek trestu vykoná. Proto po názoru stížnosti pro porušení zákona rozhodoval okresní soud před polovinou ze součtu postupně uložených a dosud nevykonaných trestů. Ministr spravedlnosti ČSR proto navrhl uvedená pochybení napravit postupem podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal správnost výroků napadených rozhodnutí v rozsahu uvedeném v ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. a dospěl k těmto závěrům:

Rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 17. 12. 1971 sp. zn. 3 Ta 469/71 byl obviněný Z. S. uznán vinným trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. a odsouzen k trestu nápravného opatření v trvání pěti měsíců se srážkou 10 z odměny za práci a k trestu zákazu řízení motorových vozidel na dobu 1 roku., Tento rozsudek nabyt právní moci dnem 3. 1. 1972, takže následujícím dnem se započal vykonávat uložený trest zákazu činnosti (§ 49 odst. 3 tr. zák. a contr.).

Usnesením téhož okresního soudu ze dne 18. 7. 1972 sp. zn. 3 Ta 469/71 bylo rozhodnuto, že podle § 61 odst. 3 tr. zák. se podmíněně upouští od výkonu zbytku uvedeného trestu zákazu činnosti a zkušební doba se stanoví na jeden rok. Toto usnesení nabylo právní moci dne 18. 7. 1972, takže zkušební doba začala běžet následujícím dnem.

Rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73 byl obviněný Z. S. uznán vinným opět trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. a odsouzen k trestu nápravného opatření v trvání jednoho roku se srážkou 15 z odměny za práci a vedle toho k trestu zákazu činnosti

záležejícímu v zákazu řízení motorových vozidel na tři roky. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 16. 11. 1973.

Tento trestný čin spáchal obviněný ve zkušební době podmíněného upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti uloženého v předchozí trestní věci. Proto okresní soud v Prostějově usnesením ze dne 18. 1. 1974 sp. zn. 3 Ta 469/71 rozhodl podle § 64 odst. 1 věta za středníkem tr. zák., že se vykoná zbytek trestu zákazu činnosti uloženého rozsudkem téhož soudu ze dne

17. 11. 1971. Toto usnesení nabylo právní moci dne 30. 1. 1974. Zbytek trestu zákazu činnosti, který by se jinak začal vykonávat následujícím dnem po právní moci tohoto usnesení, nebyl dosud vykonán, protože odsouzený v době od právní moci tohoto usnesení až doposud vykonával trest zákazu činnosti stejného obsahu, který mu byl uložen rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73.

Dne 13. 5. 1975 podal obviněný u okresního soudu žádost za podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti záležejícího v zákazu řízení motorových vozidel, který mu byl uložen rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73. Okresní soud v Prostějově usnesením ze dne 24. 7. 1975 tuto žádost zamítl. V jeho odůvodnění je v podstatě uvedeno, že obviněný se dopustil nového trestného činu opilství ve zkušební době podmíněného upuštění od výkonu opilství ve zkušební době podmíněného upuštění od výkonu zbytku stejného druhu trestu, a proto nesplňuje podmínky pro použití ustanovení § 64 odst. 1 věty před středníkem tr. zák. Obviněný byl přítomen při vyhlášení tohoto usnesení a po poučení o možnosti podat proti němu stížnost výslovně prohlásil, že se vzdává opravných prostředků. Po obdržení opisu usnesení však stížnost podal.

Krajský soud v Brně z podnětu této stížnosti usnesením ze dne 26. 8. 1975 sp. zn. 10 To 320/75 zrušil podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. usnesení soudu prvního stupně a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. V odůvodnění svého usnesení pak krajský soud uvedl, v jakém směru má být doplněno dokazování, které podle jeho názoru není úplné k věcnému rozhodnutí o žádosti obviněného.

Tímto usnesením krajský soud v Brně porušil zákon v ustanovení § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. protože obviněný byl přítomen vyhlášení usnesení soudu prvního stupně a po poučení o opravných prostředcích výslovně prohlásil, že se práva podat proti němu stížnost vzdává, nemohl již podat stížnost proti usnesení okresního soudu. Jestliže tak obviněný přesto učinil, bylo povinností krajského soudu podanou stížnost zamítnout jako opravný prostředek podaný osobou, která se ho předtím výslovně vzdala (§ 148 odst. 1 písm. b) tr. ř.).

Nejvyšší soud ČSR proto po vyslovení porušení zákona napadené usnesení krajského soudu zrušil: vzhledem k tomu, že shledal podmínky pro to, aby sám ve věci rozhodl, zamítl stížnost obviněného podanou proti usnesení okresního soudu v Prostějově ze dne 24. 7. 1975 sp. zn. 1 Ta 326/73 jako stížnost podanou osobou, která se jí výslovně vzdala.

Nejvyšší soud ČSR však nevyhověl stížnosti pro porušení zákona, pokud se domáhala vyslovení porušení zákona též posléze citovaným usnesením okresního soudu v Prostějově jako soudu prvního stupně. Výrok tohoto usnesení okresního soudu v Prostějově, kterým byla zamítnuta žádost obviněného za podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti uloženého mu rozsudkem téhož okresního soudu ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73, je věcně správný, i když z jiných důvodů, než jaké uvedl okresní soud.

Základním pochybením okresního soudu bylo, že při rozhodování o žádosti odsouzeného za podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti vycházel pouze z délky tohoto trestu,

který mu byl uložen rozsudkem téhož okresního soudu ze dne 30. 10. 1973 sp. zn. 1 Ta 326/73 a z jeho vykonané části, aniž přihlížel ke zbytku dosud nevykonaného trestu zákazu činnosti, který byl obviněnému uložen dřívějším rozsudkem téhož okresního soudu ze dne

17. 12. 1971 sp. zn. 3 Ta 469/71.

V těchto souvislostech stížnost pro porušení zákona poukazuje na to, že obviněný začal vykonávat trest zákazu činnosti v trvání tří roků uložený mu ve věci 1 Ta 326/73 okresním soudem v Prostějově dne 16. 11. 1973 a potom měl ještě vykonat zbytek téhož druhu trestu v trvání pěti měsíců a 15 dnů a tento trest mu byl uložen ve věci 3 Ta 469/71 téhož okresního soudu.

Důsledkem zásady uvedené v § 36 tr. zák. je, že mezi nově uloženým trestem a nevykonaným zbytkem trestu stejného druhu je tak úzký vztah, že např. minimální doba výkonu trestu odnětí svobody potřebná k podmíněnému propuštění se počítá ze součtu všech takto uložených trestů odnětí svobody (srov. č. 30/74 sb. rozh. tr.). Není důvodu postupovat jinak ani u trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu, u nichž zákon připouští podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu (§ 61 odst. 3 tr. zák.).

Proto i postupně uložené a dosud nevykonané tresty zákazu činnosti (za podmínky, že jde o zákaz téže činnosti) se při stanovení poloviny vykonané části pro potřebu rozhodnutí o podmíněném upuštění od výkonu zbytku tohoto druhu trestu sčítají.

V daném případě však řešení této právní otázky není prvořadé.

Bylo-li totiž rozhodnuto, že podle § 64 odst. 1 věta za středníkem tr. zák. se vykoná zbytek trestu zákazu činnosti, od jehož výkonu bylo dřívějším rozhodnutím soudu upuštěno, je opětovné podmíněné upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti vyloučeno. Je to třeba dovodit z ustanovení § 64 odst. 4 tr. zák., podle něhož se připouští jen opětovné podmíněné propuštění u trestu odnětí svobody a nikoliv též opětovné podmíněné upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti (popř. zákazu pobytu). Zmíněný úzký vztah mezi nevykonaným zbytkem zákazu činnosti a nově uloženým stejným druhem trestu má ovšem ten důsledek, že bylo-li byt jen ohledně jednoho z těchto trestů vysloveno, že se vykoná zbytek trestu (§ 64 odst. 1 tr. zák.), od jehož výkonu bylo dříve podmíněně upuštěno (§ 61 odst. 3 tr. zák.), nepřipouští zákon možnost podmíněně upustit od zbytku všech trestů zákazu (téže) činnosti postupně uložených a dosud nevykonaných.

Proto okresní soud nepochybil, když v usnesení ze dne 24. 7. 1975 učinil výrok, kterým zamítl žádost obviněného za podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti. Skutečnost, že tak učinil na základě nesprávných důvodů, nemá vliv na zákonnost výroku rozhodnutí, proti němuž může jedině směřovat stížnost pro porušení zákona.